

iz rok suženjstva, da smo in moramo ostati otroci zatiranega, zapostavljenega naroda! Pa ne, nikdar in nikoli ne! Varajo se v tem oziru nasprotiki naših stremeljenj.

Meje našega robstva ne morejo segati dalje. Trpljenje, pod katerim ječiš že toliko let, draga slovenska domovina, je prikipelo do vrhunca. Kar so si naši zaslužni predniki prizadevali, stopilo je sedaj z vso silo na plan. Da, in prav tako, kajti le s silo in srčnostjo se more izvajati prava zmaga. Proč tedaj z malodušnostjo, proč z boječnostjo! Na delo, na delo! Z navdušenjem za njim, ki je z vsem duhom delal in se trudil za doseg velikega namena, za doseg skupnosti v srečni Jugoslaviji. In ta plemenita duša je bil za narod živeči, za narod trpeti dr. Krek. A božja Previdnost ga je odpoklicala v najpomembnejšem času iz solzne doline uživati plačilo v nadzvezdni dom lepšega življenja — prave sreče. V boli so zaplakala naša srca ob grobu ljubljence slovenskega naroda. Umrl je sicer on, a njegov duh še živi. Ni nam treba omahovati.

In ti, predraga mladina! Ali ne hrepeni tudi naše srce se združiti z našimi narodnimi prvoboriteli, ki žele osrečiti in dvigniti k boljšim časom naš narod, naše domove? Ali ne hrepenimo tudi mi za doseg teh vzvišenih ciljev? O gotovo! In prepričana sem, da z zanimanjem slediš gibanju in razvoju velepomembne majniške jugoslovanske deklaracije. Vse se združuje in pridružuje temu gibanju.

Svesti si svoje globokokoreninjene ljubezni do svoje domovine, do materinega jezika, hitimo tudi mi v bran in v pomoč zatiranemu narodu! Razjasnijo naj se temni zastori nad nami, nad našimi sobraty in sestrami z juga, da se njih trpka usoda spremeni enkrat v srečnejše dneve v svobodni, združeni, habsburško avstrijski Jugoslaviji!

Čas kliče tudi nas.... Toraj na delo, pogumno, srčno! Okrajni zastopi, občinski odbori, izobraževalna društva, mladinske organizacije, slovenski možje, mladeniči in dekleta, na plan! Z vso vmeno na agitacijo za cilje naše! Na bojiščih se žrtvujejo naši bratje in očetje! Tam padajo in umirajo najboljši sinovi našega naroda. Niso li te žrtve dovolj za osvoboditev njih in naše tlačene domovine? Naloga nas vseh, ki se nam življenske ure potekajo ob domačih ognjiščih, toraj bodi: Dvigniti te dragocene zaklade v svetle bisere v Jugoslaviji pod habsburškim žezlom. Širimo veliko jugoslovansko misel do zadnje slovenske hiše ob jezikovni meji, do zadnje kočice v gorovju, da bo iz drobnega semena vzrastlo mogočno drevo — Jugoslavija!

Obmejni bratje in sestre sledimo klicu domovine! — Zastava jugoslovanske misli naj zavihra nad našimi domovi!

V delu združimo se vsi! —

Složnost naj nam moč krepí!

Živela Jugoslavija! Živeli nje prvoboriteli! Kliče v imenu slovenske štajerske mladine

Pepca Muropoljska.

Združenje kmetskih poslancev v državnem zboru.

Ob zadnjem velikem delavskem štrajku je vlada pomirila delavce tudi s tem, da je obljubila ustreči njihovim stari zahtevi, da se naj kmetom ne pusti uživati več kruha, kakor mestnim prebivalcem in da se naj zapró domači in mali mlinci sploh. S tem bi se kmetom zgodila velika krivica, ker kmetje uživajo veliko manj mesa kakor meščani in morajo bolj trdo delati kakor vsak drug stan. Če se pa mlinci zapró, bo pa kmet sploh brez kruha. Ali naj mu vlada deli moko na karte, kakor je to zahteval socialni demokrat Renner, žito pa pobere, da se skvari, kakor se kvarijo drugi pridelki?

Ko se je zvedelo za vladin načrt, je sklical slovenski poslanec Jarc, ki je načelnik agrarnega delovnega odbora, velik sestanek kmetskih poslancev vseh strank in narodnosti. Zbralo se je krog 150 poslancev izvzemši nemško-narodne agrarce, ki so pa na shodu izjavili, da se s stvarjo strinjajo, da pa gredo iz političnih razlogov svojo pot. Navzoč je bil ministrski predsednik in kmetijski minister, zastopan pa minister za prehrano.

Posl. Jarc je otvoril shod in izjavil, da je kmetsko ljudstvo silno razburjeno, ker je vlada ustregla socialistom in s tem takorekoč potrdila njihovo očitjanje, da se kmetu predobro godi in da je on kriv pomanjkanja. Če bo kmet tej svoji nevolji dal izraza na odločen način, poslanci ne prevzamejo nikake odgovornosti, ker so vlado dostikrat svarili — a zastonj. Vlada se naj zaveda, da je nevarnost velikanska. Krščansko socialni poslanec Stöckler je navajal razne pritožbe kmetskega stanu. Čeh Chalupka je zahteval pravično preskrbo z mesom, zlasti še, da se konča zapravljanje mesa po mestih, kršč. soc. poslanec List je zahteval, da se kmeta preskrbi s potrebnim, tako s petrolejem, sladkorjem, čevlji in obleko ter da se dovoli kože od domačega zakola dati v stroj. Posl. Bradač je izražal želje glede vojaških oprostitvev. Min. predsednik je izjavil, da se hoče zavzeti za predložene zahteve in izrazil željo, naj se sestavi poseben odbor, ki bo v tesni zvezi z vlado, da se vse stvari hitro izvedejo. Isto je obljubil kmetijski minister. Zastopnik ministra za prehrano je moral poslušati krepke ugovore, ko je branil svoje stališče.

Sprejete so bile sledeče resolucije:

1. Zbrani kmetski poslanci obžalujejo, da se zadnje odredbe niso prej predložile odseku za prehrano.

2. Protestiramo odločno proti nadaljnim rekvizicijam in zahtevamo, da se pusti odprte vse mline.

3. Zahtevamo, naj se po mestih bolj štedi z mesom, da se ohrani naša živina.

4. Pri razdelitvi umetnih gnojil naj se ne daje prednosti veleposestnikom, ampak se naj razdeljuje vsem enako.

5. Ugovarjamo proti temu, da se zahteva od kmetov kmetske pridelke, ako hočejo dobiti sladkor ali petrolej. Kmeta se naj preskrbi z obleko in čevlji. Kože iz domačega zakola se naj dovoli dati v stroj.

6. Če se izvede nameravani vpoklic 18—24 letnih bo pomladansko delo nemogoče. Edini možki, ki vodi gospodarstvo, mora biti brezpogojno oproščen.

Shod, ki je bil mestoma jako buren, je zaključil posl. Jarc z željo, naj bi bili v tako važnih vprašanjih kmetski poslanci edini in odločni, potem vspeh ne izostane.

Opozarjamo na važno izjavo vladnih zastopnikov na tem shodu, da se naj opusté nove rekvizicije in preiskave in da se bo določilo po občinah, koliko žita se morajo oddati. To je važno, ker posamezna oblastva delajo na svojo roko. Kjer bi se zgodila krivica, se naj pošlje takoj podrobna pritožba (ime posestnika i. t. d.) na naslov »Jugoslovanski klub, Dunaj, Parlament.«

Dva govora o miru.

V preteklem tednu je zaznamovati dva važna politična dogodka: Govor našega zunanjega ministra grofa Černina v odseku za zunanje zadeve avstrijske delegacije dne 24. januarja in istočasno govor nemškega državnega kancelarja grofa Hertlinga v glavnem odseku nemškega državnega zbora. Govorila sta torej oba vodilna državnik Avstrije in Nemčije.

Tudi to pot je grof Černin naglašal zepet načelo, da Avstrija ne zahteva od Rusije niti enega kvadratnega metra ozemlja in niti enega vinarja vojne odškodnine ali vojnih stroškov. Ako se drži tega načela tudi Rusija napram Avstriji, pač ni nobenega dvoma, da bi ne prišlo do mira, čeprav so zadela mirovna pogajanja na velike težkoče, kot da se moramo pogajati ne z enim ruskim zastopstvom, marveč z zastopstvi cele vrste nanovo ustanovljenih ruskih držav, kot z Ukrajino, s Finsko, Kavkazijo in še z več drugimi. Nadaljna težkoča je spor med naziranjem Nemčije in petrograjske vlade, ker je Nemčija na stališču, da so številne izjave volje po samostojnosti zakonodajnih činiteljev v zasedenih pokrajinah začasna podlaga za ljudsko mnenje, katero bi pozneje potrdilo ljudsko glasovanje na širši podlagi. Rusija pa ne soglašala temu naziranju in zahteva, da se naj to glasovanje vrši potem, ko so vse nemške čete in vsi nemški uradniki izpraznili zasedeno ozemlje in ne bo nobenega pritiska na ljudsko voljo. Po mnenju našega zunanjega ministra niso

te težkoče tako velike, da bi tvorile resno oviro za sklepanje miru in sad splošnega miru že dozoreva kar potrjuje tudi mirovna ponudba predsednika Združenih držav Severne Amerike, Wilsona, ki se je močno približal avstrijskemu stališču. Ker sta torej Avstrija na eni strani in Amerika na drugi strani tisti velesili med sovražnima skupinama, katerih koristi si medsebojno najmanj nasprotujejo, je upravičeno upanje, da splošni svetovni mir ne more biti več daleč. Od načela samoodločevanja narodov je pa naš zunanji minister še vedno precej daleč, kajti ruskim narodom priznava pravico samoodločevanja, avstrijskim pa ne. Končno je še rekel grof Černin, da bi se naj avstrijske notranje zadeve rešile na ustavni način in sicer rešiti bi jih moral državni zbor. Nato je zahteval grof Černin od odseka zaupnico, katero mu je odsek tudi izrekel s 14 glasovi proti 7 glasovom.

Čisto drugačen je pa bil govor nemškega državnega kancelarja grofa Hertlinga, ki je predvsem naglašal nedotakljivost Nemčije in njeno miroljubnost. O Wilsonovih mirovniških pogajanjih je rekel, da se ne morejo tvoriti podlage za mirovna pogajanja. Izjavil je, da Nemci Belgije in zasedenega francoskega ozemlja nikoli niso mislili prikloniti Nemčiji. Ne odstopi Nemčija ničesar. O Poljski bi naj odločila Nemčija in Avstrija, glede usode ruskih baltičskih pokrajin, katere je Nemčija zasedla, bi pa naj ne bilo merodajno ljudsko glasovanje še le potem, ko je Nemčija umaknila svoje čete iz teh ozemelj, ampak posamezne izjave nekaterih stanov, ali z drugimi besedami povedano: Nemčija bi rada spravila že sedaj pod svojo oblast zasedene ruske baltičske pokrajine na pritisk Vsenemcev, ki zahtevajo, da bi se naj vojska nadaljevala tako dolgo, dokler bi Nemčija in njeni zavezniki sovražnikom ne narekovali mira. Grof Hertling je očitno govoril na pritisk in vpliv Vsenemcev in nas ni spravil niti za las bližje do splošnega miru.

VABILO

na

občni zbor Slovenske Kmetske Zveze,

ki se bo vršil v pondeljek,

dne 4. februarja 1918 v dvorani
hotela „Beli vol“ v Celju.

Začetek ob 1/2 2. uri popoldan.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o delovanju.
2. Naša politika.
3. Naše narodno gospodarstvo.
4. Slučajnosti.

ODBOR.

Iz gospodarskega sveta za mariborski okraj.

V sredo, dne 23. januarja se je na mariborskem okrajnem glavarstvu vršila seja okrajnega gospodarskega sveta. Uradni vodja dr. Krammer je otvoril sejo in je uvodoma povdarjal, da se je letina (1917) cenila previsoko, odtod sedaj toliko pomot pri rekvizicijah. Namestnika zahteva od glavarstva, da mora z rekvizicijo spraviti vsak teden skupaj 6 vagonov žita, kar pa je nemogoče, ker je bila letina zelo slaba.

Vodja prehranjevalnega urada, okrajni komisar dr. Lajnsič, je poročal o oddaji sena. Namestnika, oziroma njej podrejena posredovalnica za krmila v Eggenbergu je določila, da mora mariborski politični okraj oddati 222 vagonov sena in 50 vagonov slame. Domači nakupovalci, ki jih je postavilo glavarstvo, so spravili ne samo 222, ampak celo 237 vagonov sena, torej celo 15 vagonov več kot se je predpisalo, in 20 vagonov